Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
Ceredigion
Public Services Board

Caru·Love Ceredigion

Cyfarfod BGC Ychwanegol – Trafodaeth am Uno Rhanbarthol

20 Tachwedd, 11am–12pm ar-lein (Teams)

AGENDA

Aelodau a oedd yn Bresennol:	
Hazel Lloyd Lubran (HLL)	Cadeirydd, CAVO
Gavin Brown (GB)	Is-Gadeirydd, Cyfoeth Naturiol Cymru
Y Cynghorydd Bryan Davies (BD)	Cyngor Sir Ceredigion
Barry Rees (BR)	Cyngor Sir Ceredigion
Steve Thomas (ST)	Prifysgol Aberystwyth
George Holloway (GH)	Un Llais Cymru
Vanessa Cashmore (VC)	Coleg Ceredigion
Iwan Cray (IC)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Trina Nealon (TN)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Claire Bryant (CB)	Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a a Throseddu
Yn bresennol hefyd:	
Y Cynghorydd Alun Williams (AlW)	Cyngor Sir Ceredigion
Greg Jones (GJ)	Cyngor Sir Ceredigion
Kerry Hughes (KH)	Gwasanaeth Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru
Linda Jones (LJ)	Cyngor Sir Gâr (RPB)
Liz Bowen (LB)	Gwasanaeth Prawf
Y Cynghorydd Matthew Vaux (MV)	Cyngor Sir Ceredigion
Tîm Cymorth BGC:	
Diana Davies (DD)	Cyngor Sir Ceredigion
Tim Bray (TB)	Cyngor Sir Ceredigion
Neil Coetzee (NC)	Cyngor Sir Ceredigion
Teleri Elias (TE)	Cyngor Sir Ceredigion
Carol Thomas	*Cyfieithydd*

44.1a	**Ymddiheuriadau, Cyflwyniadau**

Yr Uwch-arolygydd Steve Davies – Heddlu Dyfed Powys
Megan Harries – Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

44.2a.	**Cefndir a phwrpas y cyfarfod**

Nodwyd y cefndir gan Hazel Lloyd Lubran (HLL), a nododd bod y papur dewisiadau (wedi'i atodi isod yn Atodiad 1) wedi cael ei drafod yn ystod y cyfarfod blaenorol ym mis Medi, pan gytunwyd cyfyngu'r dewisiadau i 2 neu 3a. Gofynnwyd i bartneriaid gyfleu'r dewisiadau hyn i'w sefydliadau er mwyn iddynt eu trafod, gan ddychwelyd i'r cyfarfod hwn er mwyn gwneud penderfyniad.

Esboniodd HLL y gofynnir i bob partner roi eu hadborth am y dewisiadau a gweithio tuag at gytuno ar benderfyniad.

Dewis 1 – Dim Newid

Dewis 2 – Y Tri BGC i Uno

Dewis 3a – Y Tri BGC yn ffurfiol (cadw BGCau lleol)

Dewis 3b _ Y Tri BGC i Gydweithio (cadw BGCau lleol) + Bwrdd Strategol ychwanegol

Dewis 4 – Dim ond Dau BGC yn Dod Ynghyd ac Un BGC yn Penderfynu peidio Ymuno

44.3a.	**Eglurder gan bob sefydliad sy'n bartner ynghylch y dewis y maent yn ei ffafrio ar gyfer cydweithio rhanbarthol estynedig**

Cyn cychwyn y drafodaeth, cadarnhawyd y sawl a oedd yn gymwys i bleidleisio. Yn ôl y Cylch Gorchwyl, mae unrhyw bartner y cytunwyd eu bod yn rhan o'r bwrdd, yn gymwys i bleidleisio.

Cafwyd mewnbwn pob partner am y dewisiadau y maent yn eu ffafrio ar gyfer cydweithio rhanbarthol. Isod, rhoddir crynodeb o'r prif bwyntiau:

Bryan Davies – Arweinydd Cyngor Sir Ceredigion

- Er mwyn sicrhau cynrychiolaeth ar lefel uchel, mae'n bwysig ystyried hyn yn ofalus.
- Amlygodd bwysigrwydd cydweithio dan y Siarter Gwaith Teg a sicrhau bod pob llais yn cael ei glywed.
- Nododd bod partneriaid o faes iechyd, NRW, tân ac ati, yn cael eu hymestyn ar draws cyfarfodydd BGC lluosog.
- Pwysleisiodd yr angen am fodel gwahanol er mwyn galluogi gweithio rhanbarthol gwell, gan gynnal grwpiau gorchwyl a gorffen/is-grwpiau lleol.
- **Dewis 2** yw'r dewis a ffafrir gan ALl Ceredigion, gan gynnwys Sir Benfro yn ddelfrydol.

Gavin Brown – Cyfoeth naturiol Cymru

- Mae NRW yn cefnogi **Dewis 2** ond mae hefyd yn hapus i weithio gyda Cheredigion ynghyd â sir arall.

- Nododd brofiad blaenorol o uno byrddau mewn siroedd eraill, gan amlygu cydweithio rhanbarthol llwyddiannus heb golli ffocws lleol.

Iwan Cray – Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru

- Pwysleisiodd bwysigrwydd cefnogaeth gwasanaeth ar gyfer y model a ddewisir.
- Nododd y gwaith da a wneir yn lleol ar hyn o bryd ac nid yw'n gweld unrhyw reswm pam na all y cydweithio barhau.
- **Dewis 2** yw'r dewis a ffafrir, yr ail un yw Dewis 4 a'r trydydd un yw Dewis 3a.

Steve Thomas – Prifysgol Aberystwyth

- Roedd yn cytuno gyda'r buddion cydweithredol a amlygwyd gan bartneriaid eraill.
- Mae'r Brifysgol yn aelod o un BGC yn unig; mynegwyd pryder ynghylch symud i ffwrdd o'r ffocws lleol os bydd tair sir yn uno.
- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 3a.**

Claire Bryant – Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

- Mae'n cefnogi cydweithredu rhanbarthol (Dewis 2), gan nodi cwmpas ardal ehangach a chanllawiau a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Cartref yn ddiweddar.
- Mae'n bwysig nodi ac ystyried y datganiad a wnaethpwyd gan yr Ysgrifennydd Cartref yr wythnos ddiwethaf ynghylch dyfodol llywodraethu ym maes plismona a throseddu, a'r ansicrwydd y mae hyn yn ei greu mewn ardaloedd yng Nghymru lle nad oes gan y llywodraeth drosolwg o Awdurdodau Lleol.
- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 2.**

Steven Davies – heddlu Dyfed Powys (cafwyd ar ffurf e-bost i gyfeiriad y Bartneriaeth)

- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 3b** (nid yw hwn ymhlith y dewisiadau a gytunwyd yn ystod cyfarfod blaenorol BGC).

Hazel Lloyd – CAVO (Trydydd Sector)

- Mae'n gweithio ar draws Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, a Cheredigion; mae'n awyddus i gynnwys mwy o bartneriaid.
- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 3a,** gyda Dewis 2 fel ail ddewis, a chwestiynwyd dewis 4.

Liz Bowen – Gwasanaeth Prawf

- Asiantaeth fach; mae Dewis 2 yn fwy effeithlon ar gyfer mynychu a chynrychiolaeth.
- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 2**

Vanessa Cashmore (Coleg Sir Gâr)

- Roedd yn cefnogi Dewis 2 er mwyn galluogi gwaith rhanbarthol ar brosiectau mwy o faint a mentrau economaidd.
- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 2**

Trina Nealon (Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda)
- Cadarnhaodd bod Dewis 2 yn cyd-fynd â thrafodaethau i leihau dyblygu a gwella effeithlonrwydd.
- Y dewis a ffafrir yw **Dewis 2.**

George Holloway – Un Llais Cymru
- Mynegodd bryderon am golli mewnbwn lleol ac amlygodd bwysigrwydd cynnwys cynghorau tref.
- Y dewis a ffafrir fyddai **Dim newid**, yna Dewis 3a.

Uchafbwyntiau'r Drafodaeth:
- Rhoddodd BD sicrwydd i bartneriaid y byddai ffocws lleol yn cael ei gynnal dan Ddewis 2 a phwysleisiodd bwysigrwydd llywodraethu cadarn. Awgrymodd y dylid gweithredu trefniant cylchdroi Cadeiryddion a chynnal cyfarfodydd wyneb yn wyneb ym mhob sir.
- Pwysleisiodd HLL bwysigrwydd grwpiau gorchwyl a gorffen a pharhau darpariaeth gymunedol yng Ngheredigion.
- Amlygodd GB y cam o ddysgu gan fyrddau eraill a unwyd; ni arsylwyd colli'r elfen leol.
- Ail-bwysleisiodd ALW y sicrwydd y mae gofyn i'r ALl ei gael ar gyfer Dewis 2:
  - Cytuno ar drefniadau llywodraethu cadarn yn gynnar.
  - Cynrychiolaeth gyfartal ar draws y tair sir.
  - Cylchdroi Cadeiryddion ar draws siroedd.
  - Cytuno ar flaen-raglen waith glir yn gynnar.
  - Cynnal cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn eu tro ar draws siroedd.
- Nododd HLL bwysigrwydd ystyried craffu yn y broses.
- Nododd DD bod modd cofnodi'r sicrwydd hwn yng Nghylch Gorchwyl y Bwrdd.
- Nododd HLL y bydd gofyn cael trafodaeth bellach am lywodraethu, beth bynnag fo'r dewis a wneir.
- Ategodd CB yr angen am weithgarwch wedi'i gydlynu er mwyn osgoi dyblygu ym maes plismona ac mewn meysydd eraill.
- Amlygodd BD bod cydweithio rhanbarthol yn cryfhau'r ffocws ar dlodi a blaenoriaethau eraill a rennir.
- Pwysleisiodd LJ ddysgu a rhannu arfer gorau ar draws siroedd, yn enwedig gyda threfniadau cyllido newydd.

Cynhaliwyd pleidlais gan y Bwrdd. Canlyniadau'r Bleidlais:

- **Dewis 2:** CSC, NRW, Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, Gwasanaeth Prawf, Coleg Ceredigion, BIPHDd – **7 pleidlais**
- **Dewis 3a:** Un Llais Cymru, Prifysgol Aberystwyth, CAVO **– 3 pleidlais**
- **Dewis 3b:** Heddlu Dyfed Powys – **1 pleidlais**

Casgliad:

- **Y dewis a ffafriwyd gan y mwyafrif oedd Dewis 2**, gyda sicrwydd cadarn ynghylch llywodraethu, cynrychiolaeth, cadeiryddion yn cylchdroi, a chynnal ffocws lleol.

44.4a	**Adborth a gafwyd gan BGCau Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin**

- Cynhaliodd y ddau BGC drafodaethau manwl ynghylch dewisiadau cydweithio rhanbarthol.
- Mae BGC Sir Gaerfyrddin yn ffafrio Dewis 2, gydag ystyriaethau tebyg ynghylch cynnal ffocws lleol.
- Roedd BGC Sir Benfro yn llai awyddus i uno, ac mae'n well ganddynt gynnal eu strwythur BGC presennol neu ddewis 3b.

44.5a	**Y camau nesaf**

- Rhennir y canlyniadau gyda BGCau Sir Gaerfyrddin a Sir Benfro er mwyn cael trafodaeth bellach. Y cam cyntaf yw hwn, a chan ddibynnu ar y canlyniadau, efallai y bydd gofyn cynnal cyfarfod ychwanegol.
- Nododd DD y byddai grwpiau allweddol, gan gynnwys yr is-grwpiau Tlodi a Ffoaduriaid, yn parhau, beth bynnag fo'r penderfyniad. Amlygodd yr angen i gynllunio ar gyfer yr Asesiad Llesiant Lleol flwyddyn nesaf, ac ystyried sut y mae is-grwpiau yn cyfrannu at waith y bwrdd.
- Dan Ddewis 2, awgrymodd GB y dylai adolygu'r trefniadau presennol o ran is-grwpiau ar draws yr ardal ddaearyddol er mwyn nodi unrhyw orgyffwrdd, uno posibl, neu ardaloedd lle y dylai grwpiau barhau dan y BGC neu'n annibynnol, fod yn dasg gynnar ar gyfer unrhyw BGC newydd.

Y Camau Nesaf: Bydd Tim Bray yn adrodd yn ôl i BGCau Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin. Os bydd Sir Benfro yn penderfynu peidio mabwysiadu Dewis 2, bydd y bwrdd yn ystyried a oes modd i Sir Gaerfyrddin a Cheredigion symud ymlaen gyda threfniant uno yn annibynnol.

Cloi: Diolchodd DD i HLL am gadeirio'r cyfarfod.

44.6a.	*Dyddiad cyfarfod nesaf BGC 1 Rhagfyr 2025.*

Atodiad 1

PSB Options Paper
FINAL DRAFT.docx